

عربی

رهپویان
دانش و اندیشه

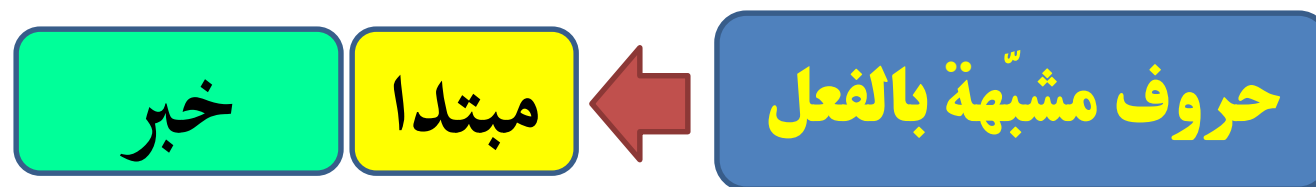
عربی دوازدهم

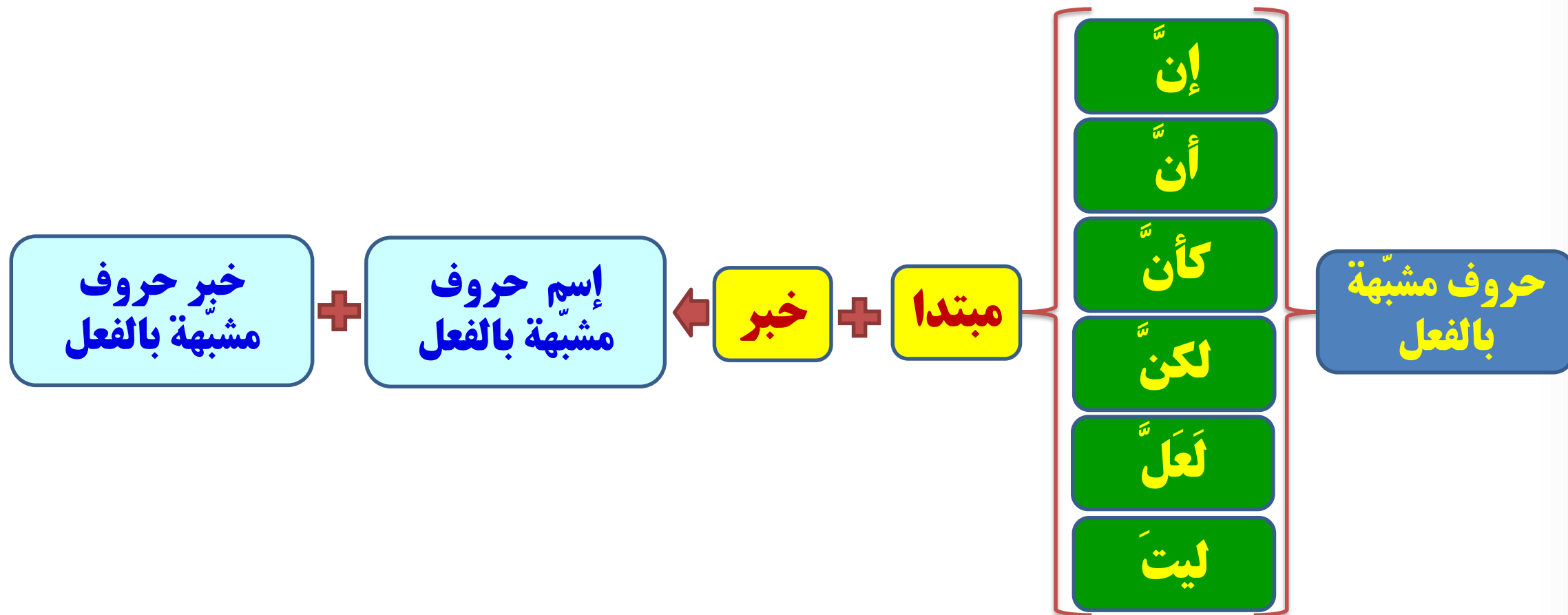
الحروف المشبهة بالفعل و لا النافية للجنس

مدرس: عمّار تاج بخش

الحُرُوفُ الْمُشَبَّهَةُ بِالْفِعْلِ

همانطور که می دانید جمله اسمیه با یک اسم شروع می شود که به آن مبتدا می گویند. و پس از آن نیز خبر می آید. مبتدا و خبر همواره مرفوع هستند.

حروف مشبّهة	ترجمه	کاربرد	مثال
إِنَّ	قطعاً - همانا بی گمان - به درستی	این حرف برای تأکید جمله پس از خود به کار می رود و البته می توان گاهی آن را ترجمه نکرد!	إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ بی گمان خدا پاداش نیکوکاران راتباه نمی کند!
أَنَّ	که	این حرف دو جمله را به هم متصل می کند.	أَتَعْلَمُ أَنَّ التَّائِبِينَ فِطْرِي فِي الْإِنْسَانِ آیا می دانی که دین داری در انسان فطری (ذاتی) است.
كَأَنَّ	گویی - مانند	برای بیان حدس و گمان است و گاهی برای تشبیه به کار می رود!	كَأَنَّكَ جَبَلٌ فِي الْمَقَاوِمَةِ: تو در مقاومت مانند کوه هستی! كَأَنَّكَ لَا تَدْرِي شَيْئاً!: گویی چیزی نمی دانی!
لَكِنَّ	ولی	برای کامل کردن پیام جمله و برطرف کردن ابهام از جمله قبل از خود به کار می رود!	تَذْهَبُونَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ كُلِّ يَوْمٍ وَلَكِنَّكُمْ لَا تَفْعَلُونَ وَاجِبَاتِكُمْ! هر روز به مدرسه می روید ولی تکالیفتان را انجام نمی دهید.
لَيْتَ	کاش - ای کاش	برای بیان کردن آرزو است و به صورت «یا لیت» نیز به کار می رود.	لَيْتَ السَّمَاءَ تَمْطُرُ الْيَوْمَ. ای کاش آسمان امروز ببارد.
لَعَلَّ	شاید - امید است	برای بیان پیش بینی و یا امید به یک مسئله یا امر است.	لَعَلَّ أَيْ يَرْجِعُ مِنَ السَّفَرِ الْيَوْمَ. شاید پدرم امروز از سفر باز گردد.

همان طور که گفته شد، این حروف مبتدا را به عنوان اسم خود منصوب می کنند:

المعلّمُ شَيْطٌ. ← إِنَّ المعلّمَ شَيْطٌ.	إِنَّ
المعلّمانِ شَيْطانِ. ← إِنَّ المعلّمينِ شَيْطانِ.	
المعلّمونَ شَيْطونَ. ← إِنَّ المعلّمينَ شَيْطونَ.	

اسم حروف مشبّهة به دو صورت در جمله می تواند ظاهر شوند:

(۱) اسم ظاهر: إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ.

(۲) ضمیر متصل: إِنَّكَ عَلِيمٌ.

خبر حروف مشبّهة می تواند یک اسم، یک فعل با یک جار و مجرور باشد.

كَأَنَّ أَبِي مُتَرَدِّدٌ.   كَأَنَّ أَبِي فِي الْغُرْفَةِ.   كَأَنَّ أَبِي لَا يَأْتِي.

از میان حروف مشبهة «لِیت» و «لعل» در ترجمه‌ی فعل پس از خود تغییر ایجاد می‌کند.

- * لَعَلَّ + مضارع ← مضارع التزامی ← لَعَلَّ حمیداً یَنجَحُ. (شاید حمید قبول بشود!)
- * لَیتَ + مضارع ← مضارع التزامی ← لَیتَ حمیداً یَنجَحُ. (ای کاش حمید قبول بشود!)
- * لَیتَ + ماضی ← ماضی استمراری ← لَیتَ حمیداً نَجَحَ. (ای کاش حمید قبول می‌شد!)

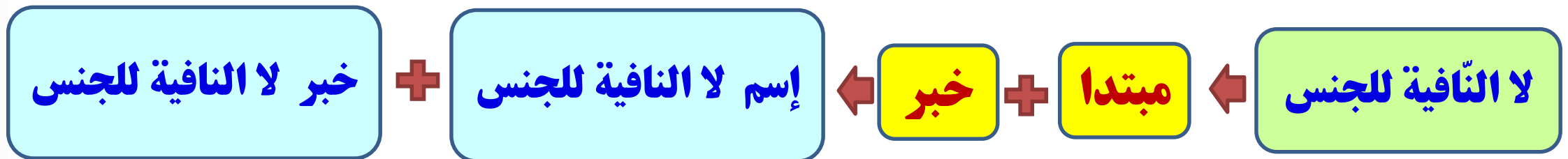
گاهی اوقات یک «ما» به حروف مشبهة بالفعل می‌چسبد و اثر آن‌ها را خنثی می‌کند!

اللَّهُ عَلِيمٌ ← إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ ← **إِنَّمَا** اللَّهُ عَلِيمٌ ← فقط خدا داناست!

مبتدا و مرفوع	خبر و مرفوع	إِسْمُ إِنَّ و منصوب	خبر إِنَّ و مرفوع	مبتدا و مرفوع	خبر و مرفوع
------------------	----------------	-------------------------	----------------------	------------------	----------------

لا النافية للجنس

* قبلاً با چند نوع «لا» آشنا شده بودید. در این درس نیز با یک «لا»ی دیگر آشنا می‌شوید که آن نیز مانند حروف مشبّهة بالفعل بر سر جمله‌ی اسمیه می‌آید و تغییراتی شبیه به حروف مشبّهة بالفعل در جمله‌ی اسمیه ایجاد می‌کند. نگاه کنید:

انواع «لا»

نافیه	ناهیة	نافیه للجنس	جواب
برای منفی کردن مضارع است و بر سر فعل مضارع مرفوع می آید و آن را تبدیل به حال منفی می کند!	برای ساختن دستوری منفی است و وقتی بر سرفعل مضارع می آید، آن را مجزوم می کند!	پس از آن اسم و خبر می آید. اسم پس از آن نه ال دارد، نه تنوین و نکره است! به معنی «هیچ ..... نیست!» است.	در پاسخ به سوالاتی می آید که با «هَلْ» و «أَ» شروع می شوند و معادل کلمه‌ی «خیر» یا «نه» در فارسی اند.
لا تَذْهَبُ: نمی روی	لا تَذْهَبُ: نرو	لا أَحَدَ فِي الْبَيْتِ! هیچ کس در خانه نیست!	هل أنت من العراق؟ - لا آیا تو از عراق (اهل عراق) هستی؟ - خیر

رهپویان

دانش و اندیشه

